

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Statek Velká Chuchle – Horská farma Špindl, s. r. o.**, se sídlem Antala Staška 34, Praha 4, zastoupen JUDr. Petrem Šťovíčkem, advokátem se sídlem Malostranské náměstí 28, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2022, č. j. KUKHK-24539/UP/2022 (OS), v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 1. 2023, č. j. 30 A 62/2022 - 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Městský úřad Vrchlabí (dále také jen „stavební úřad“) rozhodl dne 10. 6. 2022 rozhodnutím č. j. MUVR/21563/2022/VONHA, že žalobce není účastníkem územního řízení vedeného stavebním úřadem pod sp. zn. Výst. 7517/2021/Vo, podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu. Předmětem tohoto územního řízení bylo umístění stavebního záměru „Špindlerův Mlýn – Propojení areálů“ (dále jen „záměr“).

[2] Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu.

[3] Žalobce se následně domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Ten shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji. Usoudil, že se žalovaný dostatečně podrobně zabýval námitkami žalobce a v podrobnostech proto odkázal na napadené rozhodnutí. Dle názoru soudu přímé sousedství s pozemky zasaženými uvedeným „záměrem“ automaticky nezakládají účastenství v řízení o povolení „záměru“. Rozhodující je přímé dotčení práv sousedů, tedy žalobce. Takové dotčení shodně se správními orgány neshledal. Ze správního spisu soud ověřil, že ani odlesňování sousedních pozemků se nedotkne práv žalobce; z odborného posouzení, jež bylo součástí dokumentace EIA, vyplývá, že ke změně odtokových poměrů uskutečněním „záměru“ nedojde. Taktéž tvrzené zvýšení pohybu lyžařů na pozemcích žalobce nelze podle krajského soudu považovat za přímé dotčení jeho práv.

[4] K argumentaci žalobce ohledně nepřihlédnutí žalovaným k vlastnictví pozemku parc. č. 636/2 v katastrálním území Labská, který sdílí hranici s pozemkem parc. č. 715/1 v katastrálním území Labská, na němž je „záměr“ umístěn, soud uvedl, že žalovaný v době vydání žalobou napadeného odvolacího rozhodnutí neměl a nemohl mít informace o tom, že žalobce má daný pozemek ve vlastnictví. Ten o této skutečnosti nic neuvedl v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí o účastenství, ani žalovaného o této skutečnosti neinformoval poté, co byl katastrálním úřadem schválen návrh na vklad vlastnického práva k tomuto pozemku. Správním orgánům tak nelze vytýkat, že k vlastnictví k pozemku parc. č. 636/2 v katastrálním území Labská nepřihlédly.

[5] Krajský soud proto uzavřel, že správní orgány obou stupňů dostatečným způsobem a v úplnosti zjistily skutkový stav věci a na jeho základě dospěly i ke správným a zákonným právním závěrům.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Krajský soud dle stěžovatele nesprávně posoudil zejména otázku přímého dotčení jeho práv „záměrem“ (v územním řízení) a dále nevycházel ze skutkového a právního stavu, který ve věci byl v době rozhodování správního orgánu, tj. zejména nezohlednil, že správní orgány v rámci svého rozhodování nepřihlédly k tomu, že stěžovatel byl mj. vlastníkem pozemku parc. č. 636/2 v k.ú. Labská.

[8] Napadené rozhodnutí žalovaný vydal dne 22. 8. 2022, přičemž pokud jde o pozemek parc. č. 636/2 v k.ú. Labská, stal se stěžovatel jeho vlastníkem ke dni 27. 7. 2022, přičemž jeho vlastnictví bylo zapsáno do katastru nemovitostí již dne 18. 8. 2022, tedy před vydáním rozhodnutí žalovaného. Krajský soud tedy pochybil, pokud uvedl, že žalovaný nemusel v napadeném rozhodnutí přihlížet k vlastnictví uvedeného pozemku.

[9] Krajský soud pak dále pochybil v otázce hodnocení možnosti dotčení práv stěžovatele jakožto vlastníka pozemků „záměrem“, zdůraznil, že následkem jeho uskutečnění dojde ke zvýšení počtu lyžařů na stěžovatelových pozemcích, přes které,

pokračování

vzhledem k jejich poloze, lyžaři nutně musí přejíždět či přecházet při užívání sjezdovky. Primární přímé dotčení jeho práv pak spočívá právě ve vyšším užívání pozemků a s tím spojené zátěži. Zároveň také dojde k rozšíření a zvýšení kapacity lyžařského areálu, jehož součástí je také sjezdovka na stěžovatelových pozemcích, dojde k dotčení jeho práv také zvýšeným pohybem lyžařů a chodců.

[10] Dále nesouhlasil se závěrem krajského soudu ohledně možnosti dotčení svých práv, jakožto vlastníka pozemků, následkem odlesnění pozemků nacházejících terénně nad jeho pozemky, a to s ohledem možnost změn ve vodním a půdním režimu.

[11] Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a oprávněnou osobou, a je tedy projednatelná.

[13] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost **není** důvodná.

[15] Předmětem přezkumu v nyní souzené věci je otázka účastenství stěžovatele v územním řízení týkajícího se výše specifikovaného „záměru“.

[16] Podle § 85 stavebního zákona jsou účastníky územního řízení žadatel a obec, na jejímž území má být požadovaný „záměr“ uskutečněn (odst.1). Dále pak účastníky jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno [odst. 2 písm. b)].

[17] Podle § 89 odst. 3 téhož zákona „[ú]častník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek“

[18] Z citovaného ustanovení tedy vyplývá, že účastníkem územního řízení může být vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, existuje-li možnost přímého dotčení jeho vlastnického nebo jiného věcného práva územním rozhodnutím. Stavební zákon podmínil účastenství v územním řízení splněním dvou podmínek, které musí být splněny současně. První podmínkou je vlastnictví sousedního pozemku nebo stavby na něm (či musí mít jiné věcné právo k těmto nemovitostem) a druhou podmínkou je možnost přímého dotčení jeho vlastnického nebo jiného věcného práva územním rozhodnutím.

[19] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011-85, je pak „přímým dotčením umístěnou stavbou ve smyslu § 34 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 nutno rozumět takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou

stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají. Úvaha o tom, že určitý pozemek, příp. určitá stavba, je již natolik vzdálen od pozemků, na kterých má být stavba umístěna, že jeho přímé dotčení nepřipadá v úvahu, pak musí být podložena skutkovými zjištěními vycházejícími z analýzy vzájemné vzdálenosti uvedených pozemků, povahy umísťované stavby, příp. pozemku či stavby potenciálně dotčených, a dalších relevantních okolností, na základě nichž lze usoudit, zda dotčení připadá v úvahu.“ Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2014, č. j. 6 As 10/2013 - 58, pak plyne, že „pojem „přímé dotčení vlastnického práva“ je v judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011 - 85 a ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008 - 111) konstantně vykládán jako změna poměrů v lokalitě vyvolaná zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv.“

[20] Okruh účastníků podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona je potřeba vykládat spíše širěji. Lze však současně dodat, že ten, kdo se domáhá postavení účastníka územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, musí být schopný alespoň v základních obrysech konkretizovat, jakým způsobem budou jeho práva k nemovitým věcem dotčena (viz rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2021, č. j. 1 As 10/2021 - 35, bod 33).

[21] Zároveň však platí, že ne každý vlastník sousedního pozemku se automaticky stává účastníkem řízení. Jak uvedl soud v rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 As 4/2011 - 166, „dle této úpravy (§ 85 stavebního zákona), není mezující soused vždy účastníkem umísťované stavby, zákon pro účastenství předpokládá vedle podmínky sousedského vztahu současně splnění předpokladu, aby byla navrhovanou stavbou přímo dotčena práva těchto sousedů k jejich pozemkům či stavbám. Je tedy zřejmé, že pokud chce být soused stavby, o které se vede územní řízení, účastníkem tohoto řízení, musí tvrdit a prokázat, že se tato stavba dotýká jeho práv a povinností.“

[22] Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 - 68, „ve správních řízeních vedených dle stavebního zákona je nezbytné, aby účastník ve svých námitkách uvedl jednak skutečnosti, na jejichž základě se domáhá účastenství v řízení, jednak samotné důvody podání námitek, tj. co vytyká záměru, o němž se vede správní řízení.“

[23] Zároveň je také nutné podotknout, že podmínka „přímého dotčení na právu“ je typickým neurčitým pojmem (srov. viz rozsudek ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008 - 48, č. 1641/2008 Sb. NSS). Jak plyne např. z rozsudku ze dne 22. 3. 2007, č. j. 7 As 78/2005 - 62, soudní přezkum aplikace neurčitých pojmů je omezen na zkoumání, zda správní orgán pro svůj závěr shromáždil dostatek podkladů, tyto podklady poskytují dostatečnou oporu pro závěry správního orgánu a zda jeho zjištění nejsou v logickém rozporu se shromážděnými podklady. Jednotlivé dílčí závěry musí vzájemně vytvářet logický kruh. V opačném případě je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Správní soud proto může přezkoumat, zda správní orgány nevybočily z mezí správního uvážení či jej nezneužily.

[24] Z citované judikatury pak plyne, že je povinností osoby, která tvrdí že má být účastníkem územního řízení, aby uvedla skutečnosti, které zakládají její účastenství. Tedy aby konkretizovala, jakých nemovitostí se záměr bude dotýkat a také jak a čím bude

pokračování

přímé dotčení na jejích právech způsobeno. Skutečnost, že se jedná o sousední pozemky, automaticky neznamená, že osoba bude účastníkem daného řízení.

[25] Kasační soud se bude nejdříve zabývat otázkou, zda žalovaný, potažmo krajský soud, zatížili svá rozhodnutí tím, že nepřihlédli k vlastnictví pozemku parc. č. 636/2 v k.ú. Labská stěžovatelem.

[26] Krajský soud v napadeném rozsudku shrnul skutkový stav týkající se zmíněného pozemku; žalobce se v době mezi podáním odvolání (dne 28. 6. 2022) a rozhodnutím o něm (dne 22. 8. 2022) stal (mimo jiných) vlastníkem pozemku parc. č. 636/2 v katastrálním území a obci Labská; z jeho vlastnictví rovněž začal dovozovat účastenství v územním řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Rozhodnutí katastrálního úřadu bylo konkrétně vydáno dne 18. 8. 2022 s právními účinky vkladu ke dni 27. 7. 2022. Ve správním spisu se potom nenachází žádný důkaz o tom, že by žalobce žalovanému, coby odvolacímu orgánu, tuto skutečnost v době před vydáním napadeného rozhodnutí sdělil.

[27] Jak soud zdůraznil již výše, v řízení o účasti stěžovatele v územním řízení podle § 85 stavebního zákona je to zejména osoba, která chce být účastníkem řízení, kdo má povinnost tvrdit skutečnosti, na jejichž základě se domáhá účastenství. Stěžovatel však v průběhu správního řízení namítal pouze dotčenost jiných pozemků, případně pak zcela obecné dopady „záměru“ na životní prostředí a širší okolí. Nijak v průběhu řízení před žalovaným nezmínil, že se stal vlastníkem zmíněného pozemku, ani k němu nedovozoval dotčení na svých právech. Správní orgány se tak nemohly v rámci řízení o účastenství stěžovatele tímto zabývat, neboť ten v žádném ohledu netvrdil dotčení na svém vlastnickém právu ke zmíněnému pozemku.

[28] Taktéž krajský soud k této skutečnosti nemohl přihlížet, neboť jak správně uvedl, z § 75 odst. 1 s. ř. s. plyne, že soud při rozhodování o žalobách proti rozhodnutí správního orgánu vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Rozhodnutí žalovaného, jakož i krajského soudu není v tomto ohledu nepřezkoumatelné.

[29] Dále se Nejvyšší správní soud bude věnovat posouzení samotné otázky, zda byl stěžovatel přímo dotčen na svých právech ke zbývajícím pozemkům v jeho vlastnictví, na které odkazoval v průběhu řízení před správními orgány, a měl tak být účastníkem územního řízení podle § 85 stavebního zákona.

[30] Jak kasační soud již uvedl, v řízení o otázce účastenství je povinností toho, jenž se domáhá práva být účastníkem, aby tvrdil skutečnosti rozhodné pro jeho účastenství v řízení. Soud podotýká, že stěžovatelova kasační stížnost obsahuje z větší části pouze obecné úvahy o dopadu „záměru“ na celkové okolí, případně do provozu ski areálu.

[31] Dle stěžovatele pak krajský soud nesprávně posoudil přímé dotčení jeho práv způsobené vyšší zátěží některých jeho pozemků ze strany lyžařů, neboť jsou součástí dotčeného ski areálu. Dále pak dle jeho tvrzení může dojít k dotčení jeho práv odlesněním sousedních pozemků a s tím spojené změně půdních a vodních poměrů v dané lokalitě.

[32] Z ustálené judikatury kasačního soudu k otázce přímé dotčenosti na právech třetích osob podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona pak vyplývá, že hluk, zvýšená intenzita dopravy, či jiné imise mohou představovat přímé dotčení ve smyslu daného ustanovení (srov. rozsudky ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, č. 2932/2013 Sb. NSS, a ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008-48, č. 1641/2008 Sb. NSS). Dalším příkladem přímého dotčení může také být snížení dosavadní vydatnosti zdroje vody umístěném na sousedním pozemku navrhovanou stavbou. Přímým dotčením je i zhoršení výhledu na historické panorama města (rozsudek č. j. 1 As 80/2008 - 68), zásah do soukromí stavbou terasy (rozsudek ze dne 30. 7. 2013, č. j. 4 As 97/2013 - 40)

[33] Naopak z judikatury správních soudů pak plyne, že například pouze předpokládané zvýšení provozu na komunikacích vedoucích k rozšiřovanému provozu, které se nachází v sousedství vlastníka (žadatele), nezakládá jeho účast v tomto řízení (rozsudek ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25); taktéž výstavba dočasného oplocení nepředstavuje zásah do vlastnického práva vlastníků pozemků v sousedství (rozsudek ze dne 19. 1. 2023, č. j. 9 As 3/2021 - 39); tvrzením o přímém dotčení na právech vlastníka nemovitosti pak také nemohou být obecné argumenty chránící veřejný zájem (rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 2 As 12/2008 - 63); tvrzení ohledně domnělého nárustu dopravy na silnici vedoucí kolem nemovitostí vlastníka také nelze považovat za přímé dotčení na jeho právech (rozsudek ze dne 1. 11. 2022, č. j. 10 As 214/2020 - 39).

[34] Předně Nejvyšší správní soud uvádí, že nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že krajský soud nikterak nevzal v potaz možné zvýšení využití pozemků ze strany lyžařů. Tím se zabýval v napadeném rozsudku v bodě 59. Stěžovatel své tvrzení nijak konkrétně nedoložil a nerozporoval závěry uvedené v napadeném rozhodnutí; na ty pak krajský soud ve svém rozsudku odkazoval, neboť se s nimi ztotožnil. Stěžovatel pouze vyjádřil domněnku, že uskutečněním „záměru“ dojde ke zvýšení počtu lyžařů využívajících sjezdovku na jeho pozemcích, z čehož dovozuje zásah do jeho práv. Na tuto námitku však správní orgány, a odkazem na jejich závěr také krajský soud, relevantně reagovaly. V napadeném rozhodnutí žalovaný pak vyvrátil stěžovatelovu námitku. Dospěl k závěru, že nedojde ke zvýšení počtu osob využívajících sjezdovky, či k jejich rozšíření. Pouze dojde ke zvýšení komfortu lyžařů při využívání ski areálu.

[35] S tímto tvrzením kasační soud souhlasí. Nadto podotýká, že stěžovatel nijak konkrétně nereagoval na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, potažmo krajského soudu; pouze obecně namítal možnost zvýšení počtu lyžařů využívajících sjezdovky a s tím spojených rizik pro lyžující osoby. Jak správně uvedl krajský soud, z uvedeného nelze dovozovat možnost přímého dotčení vlastnického práva stěžovatele. Tato skutečnost proto nezakládá jeho účastenství v řízení a soud tuto námitku shledal nedůvodnou.

[36] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud nesprávně posoudil možné dotčení svých práv odlesněním sousedních pozemků v souvislosti s uskutečněním „záměru“. Sám pak v kasační stížnosti uvedl, že zmíněné dotčení týkající se budoucího možného způsobu užívání pozemku je potencionální. Krajský soud také v tomto odkázal zejména na odůvodnění obsažené v napadeném rozhodnutí. Žalovaný v něm však tuto námitku vyvrátil s odkazem na dokumentaci EIA vypracovanou k „záměru“. Z ní pak vyplývá, že zmíněným odlesněním nedojde k výrazné změně odtokových poměrů v daném území.

pokračování

S tímto závěrem se pak krajský soud ztotožnil. Proti tomuto závěru stěžovatel pak neoponoval žádnými konkrétními ani myslitelnými skutečnostmi, které by mohly zakládat jeho účastenství v řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Kasační námitka je proto také nedůvodná.

[37] Kasační soud závěrem připomíná, že je povinností stěžovatele, aby tvrdil rozhodné skutečnosti zakládající jeho účastenství v řízení. Tomu však nedostál, neboť dostatečně netvrdil přímé dotčení na jeho vlastnickém právu uskutečněním „záměru“. Jak správní orgány, tak krajský soud vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu a správně se zabývaly stěžovatelovými námitkami.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[39] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu